

3. Dermatoloji Kış Okulu'nun Ardından...

Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu, Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu olarak, 14-18 Aralık 2010 tarihleri arasında Antalya'da 3. Dermatoloji Kış Okulu'nu gerçekleştirdik. Dermatoloji topluluğu adına önemli bulduğumuz ve artık gelenekleşen bu süreci sizlerle paylaşmak, bu noktalara nasıl ulaştığımızı kısaca özetlemek istiyoruz.

Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu 2004 yılının sonunda kurulmuştur. Tıp alanındaki birçok bilim dalı ile karşılaştırıldığında daha genç bir yeterlik kurulu olan Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu yapılanmasını hızla tamamlamış ve kısa sürede alt komisyonlarını oluşturarak önemli çalışmalara imza atmıştır. Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu, önceliğini çekirdek eğitim müfredatını oluşturmak, eğitimi geliştirmek ve yapılandırmakla ilgili çalışmalara vermiştir. Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu ve Eğitim ve Sınav Komisyonu üyeleri İzmir'de Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde düzenlenen Eğitim Programı Geliştirme ve Değerlendirme Becerileri Kursu'na, yine Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu, Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu ve Sınav Komisyon'larını temsil eden üyelerimiz Türk Tabipler Birliği tarafından yeterlik kurulları için düzenlenen çalışmaya katılmıştır. Tüm bu etkinliklerden edindiği bilgi ve deneyim paylaşımı ile Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu, Türkiye'deki eğitimcilerin büyük bir çoğunluğunun katılımı ile yetiştirmekte olduğumuz uzmanlık öğrencilerinin mutlaka bilmeleri ve edinmeleri gereken bilgi, beceri ve tutum hedeflerini saptamaya yönelik bir çalışma organize etmiş, bilgi hedeflerinin farklı parametrelerde puanlandırılması ile önem sırasına sokulmasını sağlamıştır. Elde edilen listenin ilk %60'lık bölümü "olmazsa olmaz" bilgi hedefleri olarak belirlenmiş ve böylece örnek bir çekirdek müfredat oluşturulmuştur.

Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu 2007 yılının sonunda kabul edilen yeni yönergeye göre yapılandırılmıştır. Komisyonumuzun çalışma önceliği üç konuda yoğunlaşmıştır. Bu başlıklardan ilki olan Dermatoloji Kış Okulunun birincisi 16-20 Aralık 2008, ikincisi 14-18 Aralık 2009 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Diğer iki başlığımız, "Beceri Rehberleri" ve "Deri ve Zührevi Hastalıklar Uzmanlık Eğitimi Planı ve Uzmanlık Öğrencisi Karnesi" de 2009 yılı içinde tamamlanarak Türk Dermatoloji Derneği'nin web sayfasında ulaşılabilir hale getirilmiştir.

Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu olarak (Tablo 1 ve Resim 1), 3. Dermatoloji Kış Okulu'nu yapılandırırken değişik tarihlerde düzenlediğimiz toplantılarla bir araya geldik. Ayrıca, elektronik mektup ve telefon görüşmeleri ile komisyon üyeleri olarak birbirimizle sürekli iletişim içinde olduk. Üçüncü kez gerçekleştirdiğimiz okulumuz için önceki deneyimlerimizin yanı sıra diğer anabilim dallarının benzer deneyimlerinden de yararlandık. Üniversitelerimizin eğitim anabilim dalları ile de sürekli görüş alışverişinde bulunduk. Ankara'da 09.01.2010 tarihinde yaptığımız toplantıda 3. Dermatoloji Kış Okulu için Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu üyeleri arasından bir "Düzenleme Kurulu" oluşturduk (Tablo 2 ve Resim 2).

Üçüncü Dermatoloji Kış Okulu'nda görev alan eğitimciler ve uzmanlık öğrencileri için temelde okulun amaçları ve öğrenim hedeflerini içeren kılavuzlar hazırladık. Ayrıca, eğitimciler ile sunumların nasıl bir teknik ile yapılacağı konusunda 21 Ekim

2010'da 23. Ulusal Dermatoloji Kongresi sırasında toplantı yaptık. Burada, eğitimcilerle okul ve bilimsel program hakkında bilgi verdik. Dr. Erkan Alpsoy'un örnek sunum üzerinden gidilerek okulun amacını ve hedeflerini tartıştık. Ayrıca, aynı oturum içinde yer alan eğitimciler bir araya gelerek, üstlendikleri konu başlığı altında çok önemli buldukları mesajları çıkarmaya çalıştılar. Bu toplantı sonrasında da iletişime devam ederek oturumlarını yapılandırıp konuşmalarına son şeklini verdiler.

Üçüncü Dermatoloji Kış Okulu'nda, hemen uzmanlık öncesi dönemde verilen programın sonunda (<http://www.valor.com.tr/kisokulu/> adresinden programa ulaşılabilir) aşağıdaki temel öğrenim hedeflerinin kazandırılmasını planladık;

1. Çekirdek müfredat bilgi hedefleri içinde ilk sıralarda yer alan hastalıklara özgü klinik belirtilerin (karşılaşılabilecek farklı şiddet ve görünümdeki hasta tipleri ile) öğrenilmesi,
2. Klinik belirtilerden yola çıkarak ayırıcı tanı sürecinin planlanması, tanıya ulaşılması,
3. Hastaya ve duruma özgü akılcı tedavi planlamasının yapılabilmesi,
4. Hastalıkların önlenilebilirliği konusunda fikir sahibi olunması.

Komisyonumuz programın hedef kitesini uzmanlık süresinin son yılında bulunan öğrenciler olarak belirledi. Kış okulu-

Tablo 1. Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu Üyeleri

Üyeler	Bölge
Dr. Erkan Alpsoy (Başkan)	Akdeniz Bölgesi
Dr. Yelda Karıncaoğlu (Raportör)	Doğu Anadolu Bölgesi
Dr. Oya Gürbüz	Marmara Bölgesi
Dr. Nahide Onsun	Marmara Bölgesi
Dr. Neslihan Şendur	Ege Bölgesi
Dr. Berna Şanlı Erdoğan	Ege Bölgesi
Dr. Ayşe Boyvat	İç Anadolu Bölgesi
Dr. Gül Erkin	İç Anadolu Bölgesi
Dr. Sevgi Bahadır	Karadeniz Bölgesi
Dr. Sema AYTEKİN	Güneydoğu Anadolu Bölgesi

Not: Komisyon üyelerinden Dr. Oya Gürbüz, Dr. Nahide Onsun, Dr. Sevgi Bahadır ve Dr. Sema AYTEKİN'in görevleri 2010 yılı ekim ayında sona erdi. Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu arkadaşlarımızın yerine temsil ettikleri bölgelerden Dr. Sedef Şahin, Dr. Emine Derviş, Dr. Nilgün Şentürk ve Dr. Gamze Seraslan'ı komisyonumuza seçti. Ayrıca, toplantılarımıza uzmanlık öğrencileri temsilcisi olarak seçilen Dr. Sevinç Elinç'de katıldı. Son Ulusal Kongre'de yenilenen seçimle Uzmanlık Öğrencisi temsilcisi olarak seçilen Dr. Arzu Karataş bundan sonraki toplantılarımıza katılacaktır.

Resim 1. 3. Dermatoloji Kış Okulu Katılımcıları ve Eğiticilerinin Toplu Fotoğrafı

Tablo 2. 3. Dermatoloji Kış Okulu Düzenleme Kurulu

Üyeler
Dr. Erkan Alpsoy (Koordinatör)
Dr. Ayşe Boyvat
Dr. Gül Erkin
Dr. Berna Şanlı Erdoğan

Resim 2. 3. Dermatoloji Kış Okulu Oturumlarından bir görüntü

ler yol gösterici oldu. Anketler, eğitim veren kurumlarımızın tümünde beceri rehberlerinin henüz istenilen düzeyde uygulanmadığını göstermekteydi. Komisyonumuz, öncelikle ankete katılan kurumların önemli bir bölümünde yapılmayan beceri rehberlerinden uygun olanlar üzerinde yoğunlaşmış ve bu eksiği gidermek için Kış Okulu'nun bir tür pratik şekli olarak düşündüğümüz atölye çalışmalarından yararlanmaya karar vermiştir. Üçüncü Dermatoloji Kış Okulu'nda uygulanmasına karar verilen ve okula katılan uzmanlık öğrencilerine önceden duyurulan beceriler aşağıdadır:

na toplam 59 uzmanlık öğrencisi (K/E: 42/17) katıldı. Üçüncü Dermatoloji Kış Okulu bilimsel programı içerisinde çekirdek müfredat bilgi hedefleri içinde ilk sıralarda yer alan onlarca konu, 23 oturumda, 26 eğitici tarafından aktarıldı. Üçüncü Dermatoloji Kış Okulu programında yer alan konular, karşılıklı etkileşimin daha rahat olabilmesi açısından grubun üçe bölünmesi ile oluşturulan 20'şer kişilik 3 ayrı gruba dönüşümlü olarak ve interaktif sunum tekniği kullanılarak aktarıldı. Sadece "tanınız nedir?" başlıklı 2 oturum tüm gruba ve "key pad" yardımı ile sunuldu. Bu nedenle yukarıdaki 2 oturum dışında eğiticiler konularını 3 kez anlattılar. Uzmanlık öğrencilerinin eğitim sürecine soru ve katkılarla katılımı eğiticiler tarafından özellikle teşvik edilmeye çalışıldı.

Bu yılki okulda atölye çalışmalarına da yer verildi ve 3. Dermatoloji Kış Okulu'nda bazı beceriler için ilk kez atölye çalışması düzenlendi (Resim 3). İyi bilindiği üzere beceri rehberleri, Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu üyelerinin ve komisyonca görevlendirilen ilgili eğiticilerin yoğun çalışmaları ile ilk şeklini almış, sonraki süreçte tüm eğiticilerin eleştirisi ve katkıları ile bugünkü haline ulaşabilmiştir. Atölye fikrinin oluşumunda hem eğitim veren kurumlardan hem de 2. Dermatoloji Kış Okulu sürecinde uzmanlık öğrencilerinden alınan beceri rehberleri anketlerinden elde edilen geri bildirimler yol gösterici oldu.

1. Eksizyonel ve Traşlama Biyopsi
2. Hiperhidroz Tedavisinde Botulinum Toksini Uygulaması
3. Yüzeysel Deri Biyopsi Tekniğiyle Demodeks Yoğunluğunun Saptanması
4. Deri "Prick" Testi ve Yama Testi
5. "Tzanck" Testi
6. Vajinal Sürüntü

Atölyeler 15, 16 ve 17 Aralık 2010 tarihlerinde 17:30-18:15 saatleri arasında uygulandı. Her gün eşzamanlı olarak 2 ayrı salonda 2 atölye gerçekleştirildi. Atölyeler istekli tüm uzmanlık öğrencilerine açıktı. Ancak, bazı atölyelerde katılmak isteyenlerin sayısı planlanandan (20 kişi) fazla oldu. Bu nedenle toplanan 3. Dermatoloji Kış Okulu Düzenleme Kurulu (Resim 4) her bir atölye için katılımcı üst sınırını 25 olarak değiştirdi.

Atölye çalışması sonunda aşağıdaki hedeflerin uzmanlık öğrencilerine kazandırılması amaçlandı:

1. Becerinin kimlere ve nasıl uygulanması gerektiğinin öğrenilmesi,
2. Uygulama sonucunun yorumlanarak hastaya ve duruma özgü akılcı yaklaşımın belirlenmesi.

Kış okulunda verilen eğitimin etkin olup olmadığını değerlendirmek için, program başında ve sonunda olmak üzere, çoktan seçmeli bir ön test ve son test uygulandı. Test, uzmanlık öğrencilerini değil, kış okulu kapsamında verdiğimiz eğitimin etkin olup olmadığını değerlendirmek için uygulandı. Uzmanlık öğrencilerinin ön testteki ortalama başarı puanı 100 üzerinden 48.75 (24-72) iken son testte bu değer 79.96 (52-96)'ya yükseldi.

Bilimsel programda bulunan her oturumdan sonra (Eğitici Değerlendirme Formu, Oturum Değerlendirme Formu ve Atölye Çalışması Değerlendirme Formu) ve okulun bitiminde (3. Dermatoloji Kış Okulu Değerlendirme Formu) alınarak geri bildirimlerle uzmanlık öğrencilerinin süreci değerlendirmesi sağlandı. Değerlendirme formları aracılığı ile yapılan öneri ve eleştiriler, 2. ve 3. Dermatoloji Kış Okulu programlarının oluşturulmasında yol gösterici olmuştu. Bu okulda alınan geri bildirimlerde bizler için son derece değerli olup doğal olarak gelecekteki kış okulu programlarının yapılandırılmasında göz önüne alınacaktır. Ayrıca kapanış töreninde temelde okulu değerlendirmeye yönelik kısa sorular hazırlanarak "key pad" ler aracılığıyla hızlı bir geri bildirim alındı. Böylece 3. Dermatoloji Kış Okulu hakkında genel bir fikir elde edilerek, tüm katılımcılara hızlı bir geri bildirim verilmiş oldu (Tablo 3 ve 4).

Üçüncü Dermatoloji Kış Okulu programının, uzmanlık öğrencilerinin eğitimlerine önemli bir katkıda bulunması biz Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu ve okulda görev alan tüm eğitimcilerin ortak dileğiydi. Aldığımız geri bildirimler ve ön test ile son test arasındaki belirgin fark cesaret verici olup doğru yolda olduğumuzu göstermektedir. Uzmanlık öğrencileri bu

Resim 3. 3. Dermatoloji Kış Okulu Beceri Atölyelerinden bir görüntü

Resim 4. 3. Dermatoloji Kış Okulu Düzenleme Kurulu

Tablo 3. Uzmanlık öğrencilerinin 3. Dermatoloji Kış Okulu'na yönelik genel değerlendirmesi

	Evet (%)	Hayır (%)	Emin değilim (%)
3. Dermatoloji Kış Okulu beklentilerinizi karşıladı mı?	90	0	10
3. Dermatoloji Kış Okulu'nda edindiğiniz bilgileri sonraki meslek yaşamınızda kullanacağınızı düşünüyor musunuz?	96	0	4
Dermatoloji Kış Okullarına katılmayı diğer arkadaşlarınıza da önerir misiniz?	100	0	0

Tablo 4. Uzmanlık Öğrencilerinin 3. Dermatoloji Kış Okulu sunumları ve grupların düzenlenmesi ile ilgili geri bildirimleri

3. Dermatoloji Kış Okulu sunumlarının;	%
a) Tümü, teorik olmalıydı	0
b) Tümü, olgu sunumları şeklinde olmalıydı	2
c) Tümü, teorik bilginin, olgu sunumlarının ve algoritmik yaklaşımın karma şekilde verildiği sunumlar olmalıydı	98

Not: Uzmanlık öğrencileri Tablo 3 ve 4'deki tüm geri bildirimleri "key pad" aracılığıyla yapmışlardır

Yukarıda özetlemeye çalıştığımız süreç içerisinde Türk Dermatoloji Derneği, Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu ile eşgüdüm içerisinde çalıştı. Türk Dermatoloji Derneği, Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu ve onun alt kurullarının bağımsız çalışması konusunda son derece yapıcı bir tutum sergiledi. Bizlerin Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu olarak defalarca bir araya gelmesinde ve 3. Dermatoloji Kış Okulu'nu düzenlememizde başından beri giderek artan bir destek verdi. Tüm bu nedenlerle Türk Dermatoloji Derneği'ne teşekkür ediyor ve önümüzdeki süreçte yeni Kış Okullarında birlikte olmayı diliyoruz.

Saygı ve sevgilerimizle,

Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu ve 3. Dermatoloji Kış Okulu Düzenleme Kurulu adına,
Prof. Dr. Erkan Alpsoy

Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu
Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu Başkanı
3. Dermatoloji Kış Okulu Koordinatörü

organizasyona gönüllü olarak katıldı. Programın işleyişi sürecince son derece aktif ve katılımcı bir davranış sergilediler. Tümü büyük bir dikkat ve düzen içerisinde okula devam ettiler ve sonuçta 3. Dermatoloji Kış Okulu Katılım Sertifikası'nı almaya hak kazandılar.

Üçüncü Dermatoloji Kış Okulu'nun yapılabilmesi için çok sayıda bilim insanı uzun, özenli, yorucu, ama bir o kadar da keyif verici bir çalışma sergiledi. Bu noktada, Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu, Eğitim Programlarını Geliştirme Komisyonu olarak, bizi çalışmalarımızda yüreklendiren ve desteklerini esirgemeyen Eğitim Üst Kurulu'na ve Eğiticilere teşekkür etmek istiyoruz.